



**AN BORD ATHBHREITHNITHE MEABHAIR-SHLÁINTE
(AN DLÍ COIRIÚIL)**

MENTAL HEALTH (CRIMINAL LAW) REVIEW BOARD

Tuarascáil Bhliantúil 2024

An Bord Athbheithnithe Meabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil)
7 Plás Íle
Baile Átha Cliath 2, D02 TW98
Teileafón: (01) 8592296
R-phost: mhclrb_inbox@justice.ie
Suíomh Gréasáin: www.mhclrb.ie

CLÁR AN ÁBHAIR

Brollach ón gCathaoirleach	Leathanach 3
Feidhm an Bhoird Athbhreithnithe Meabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil)	Leathanach 5
Athbhreithnithe ag an mBord	Leathanach 5
An Scéim um Chúnamh Dlíthiúil fá Mheabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil)	Leathanach 8
Orduithe um Urscaoileadh	Leathanach 8
Cionta nó Cionta Líomhnaithe	Leathanach 9
Faisnéis Airgeadais	Leathanach 10
Nochtadh Cosanta	Leathanach 10
Cosaint Sonraí	Leathanach 10
Dualgas na hEarnála Poiblí um Chomhionannas agus Cearta an Duine	Leathanach 11
Rialachas agus Rialuithe Inmheánacha	Leathanach 11

FOSCRÍBHINNÍ

Foscríbhinn A - Líon na nÉisteachtaí in aghaidh na Míosa i 2024/2023	Leathanach 17
Foscríbhinn B - Líon na nOthar arna nAthbhreithniú in aghaidh Diagnóise i 2024/2023	Leathanach 18
Foscríbhinn C - Líon na nÉisteachtaí de réir Chineál an Athbhreithnithe i 2024/2023	Leathanach 19
Foscríbhinn D - Líon na nÉisteachtaí i 2024/2023 de réir an Ailt den Acht um an Dlí Coiriúil (Gealtacht), 2006, arna leasú	Leathanach 20
Foscríbhinn E - Meánlíon na gCásanna a Sannadh d'Ionadaithe Dlíthiúla ar an bPainéal um Chúnamh Dlíthiúil i 2024/2023	Leathanach 21
Foscríbhinn F - Líon na nOthar a Urscaoileadh go Coinníollach i 2024/2023	Leathanach 22
Foscríbhinn G - Cionta nó Cionta Líomhnaithe	Leathanach 23

1. **BROLLACH ÓN gCATHAOIRLEACH**

Tá áthas orm, mar Chathaoirleach ar an mBord Athbhreithnithe Meabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil), Tuarascáil Bhliantúil 2024 an Bhoird, ina dtugtar forléargas ar ghníomhaíochtaí an Bhoird le linn 2024, a thíolacadh. Is í seo an 18ú Tuarascáil Bhliantúil ón mBord Athbhreithnithe agus mo chéad cheann mar Chathaoirleach.

I 2024, tháinig ardú ar líon na n-éisteachtaí athbhreithnithe a seoladh i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin. Sheol an Bord 208 athbhreithniú i gcomparáid le 187 i 2023, ina ndearnadh athbhreithniú ar choinneáil 101 othar. As an 101 othar a ndearnadh athbhreithniú ar a gcoinneáil, deonaíodh urscaoileadh coinníollach do sheisear díobh. Deonaíodh urscaoileadh coinníollach do chúigear othar i 2023, as líon iomlán 88 a ndearnadh athbhreithniú ar a gcoinneáil an bhliain sin.

Bhí iarratas amháin ar leasú ar urscaoileadh coinníollach, agus dhiúltaigh an Bord dó sin.

Chomh maith leis sin, i 2024, chuaigh an Bord ar aghaidh go dtí an 43ú agus an 44ú hathbhreithniú a sheoladh maidir le coinneáil roinnt othar.

Fuair an Bord dhá iarratas ar urscaoileadh neamhchoinníollach i 2024; dheonaigh an Bord ceann amháin agus cuireadh ceann amháin siar le hathsceidealú i 2025. Bhí trí iarratas ó 2023 sceidealaithe le haghaidh éisteachtaí i mí Eanáir agus i mí Feabhra 2024, agus dheonaigh an Bord péire acu agus diúltaíodh d'iarratas amháin.

As ucht mo chomhghleacaithe agus as m'ucht féin, gabhaim buíochas leis an Stiúrthóir Feidhmiúcháin Cliniciúil eatramhach reatha, an Dr Brenda Wright, as a cúnamh i rith na bliana. Gabhaim buíochas, freisin, leis na foirne ildisciplíneacha as an obair a rinne siad agus tuarascálacha síciatracha á n-ullmhú acu d'othair roimh a gcuid éisteachtaí athbhreithnithe. Is cuid fhiorthábhachtach é sin d'obair an Bhoird agus tá glacadh tráthúil na dtuarascálacha sin ríthábhachtach. Tuigeann an Bord gur obair fhadálach a bhíonn san obair sin uaireanta do gach duine a bhíonn páirteach inti agus táthar buíoch as an gcúnamh agus as an gcomhoibriú a fuarthas ó na daoine ar fad a oibríonn san ospidéal.

Ba mhaith liom obair chomhaltaí Phainéal Ionadaithe Dlíthiúla an Bhoird, a leanann d'fheidhmiú go cumasach coinsiasach ar son othar a thagann os comhair an Bhoird i gcomhair athbhreithniú ar a gcoinneáil, a mholadh.

Ba mhaith liom buíochas agus ómós an Bhoird a chur in iúl do mo chomhghleacaí, an Breitheamh Uasal Iarfhlaith Ó Néill, a chuaigh ar scor mar Chathaoirleach an Bhoird ar an 24 Deireadh Fómhair 2024. Le linn a thréimhse oifige ghlac sé cur chuige tomhaiste i leith fheidhmiú an Bhoird. Chumasaigh a léargas géarchúiseach ar fhadhbanna othar dó iad a spreagadh chun lántiomantas a thabhairt don chonair théarnaimh a d'fhorbair a bhfoireann chóireála agus bhí gach duine buíoch as a ionbhá agus a chomhbhá. Guím gach rath air agus é ar scor.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom, freisin, buíochas a chur in iúl do Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin an Bhoird, Aisling Uas. Brennan, do Rúnaí an Bhoird, Rita Uas. Rice, agus do Ann Uas. Casey as an tseirbhís shármhaith éifeachtúil a thugadar don Bhord le linn na bliana.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Seamus Noonan'.

An Breitheamh Séamus Noonan Uasal
Cathaoirleach

Dáta: 27 Márta 2025

2. FEIDHM AN BHOIRD ATHBHREITHNITHE MEABHAIR-SHLÁINTE (AN DLÍ COIRIÚIL)

Bunaíodh an Bord Athbhreithnithe Meabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil) ar an 27 Meán Fómhair, 2006, faoi Alt 11 den Acht um an Dlí Coiriúil (Gealtacht), 2006. Tá an Bord neamhspleách go reachtúil i bhfeidhmiú a fheidhmeanna.

Tá an Bord freagrach as athbhreithniú a dhéanamh ar choinneáil othar a atreoraíodh chuig lárionaid ainmnithe ag eascairt as cinneadh arna dhéanamh ag na cúirteanna go bhfuil siad neamhinniúil ar dhul faoi thriail, nó ar cinneadh iad a bheith neamhchiontach i gcion de dheasca gealtachta. Faoi Acht 2006, arna leasú leis an Acht um an Dlí Coiriúil (Gealtacht), 2010, tá sé de chumhacht ag an mBord a ordú leanúint d'othair a choinneáil, nó a n-urscaoileadh coinníollach, nó a n-urscaoileadh neamhchoinníollach, a ordú. Le linn dó teacht ar chinneadh, ní foláir don Bhord aird a thabhairt ar leas agus sábháilteacht an othair agus ar leas an phobail.

Déanann an Bord athbhreithniú, freisin, ar choinneáil príosúnach, lena n-áirítear príosúnaigh mhíleata, a ndearnadh iad a aistriú chuig lárionad ainmnithe agus neamhord meabhrach orthu. Féadfaidh an Bord a ordú leanúint dá gcoinneáil nó iad a chur ar ais sa phríosún.

3. ATHBHREITHNITHE AG AN mBORD

De réir mar a fhoráiltear le hAcht 2006, ní foláir don Bhord coinneáil gach othair a athbhreithniú i gceann agaí nach faide ná sé mhí. De ghnáth, bhíonn dhá éisteacht athbhreithnithe in aghaidh na bliana ag othair fhadtéarmacha ach d'fhéadfadh níos mó a bheith ag cuid acu de bharr go bhféadfar athbhreithniú a sheoladh ar thionscnamh an Bhoird nó ar iarraidh ó othar nó ó Stiúrthóir Cliniciúil an Phríomh-Ospidéil Meabhair-Ghalar, ar leith ó na héisteachtaí a sceidealtar go rialta. Féadfaidh an tAire Dlí agus Cirt a

ordú don Bhord athbhreithniú a sheoladh maidir le coinneáil príosúnaigh a thugtar isteach san ospidéal dá n-ainneoin.

De ghnáth, bíonn idir 90 agus 100 othar á gcoinneáil aon tráth áirithe sa Phríomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar faoi Acht 2006. Tagann athrú ar an líon sin mar go ndéantar, seachas na hothair arna gcoinneáil ar feadh tréimhsí níos faide, othair a aistriú ón bpríosún, le toiliú nó dá n-ainneoin, le haghaidh cúraim nó cóireála nach mbíonn ar fáil dóibh sa phríosún. D'fhéadfadh sé, áfach, nach dtiocfadh daoine de na hothair sin os comhair an Bhoird chun athbhreithniú a dhéanamh ar a gcoinneáil mar go bhféadfaidh an Stiúrthóir Cliniciúil, tar éis dul i gcomhairle leis an Aire Dlí agus Cirt, iad a aistriú ar ais chuig an bpríosún tráth ar bith.

Rinne an Bord athbhreithniú ar choinneáil 101 othar i 2024, ar ardú é ar líon na n-othar a ndearnadh athbhreithniú ar a gcoinneáil i gcomparáid le 2023, nuair a rinneadh athbhreithniú ar 88 n-othar.

As na 101 othar a ndearnadh athbhreithniú orthu i 2024, mná ba ea 15 díobh agus fir ba ea 86 díobh. Sheol an Bord 208 éisteacht athbhreithnithe san iomlán i gcomparáid le 187 sa bhliain roimhe sin, ar ardú 3.9% é ar líon na n-éisteachtaí athbhreithnithe. As na 101 othar, fáthmheasadh scitsifréine a bheith ar 60% díobh, neamhord scitseamhothachtálach a bheith ar 21% díobh agus neamhoird eile a bheith ar 19% de na hothair. Tá sé sin inchomórtais le 2023, bliain inar fáthmheasadh scitsifréine a bheith ar 65% de na hothair, neamhord scitseamhothachtálach a bheith ar 19% díobh agus neamhoird eile a bheith ar 16% díobh. Is ceart a thabhairt do d'aire go ndéanann an Bord athbhreithniú ar an

gcroíghrúpa céanna othar gach bliain. (Féach [Foscúbhinn A](#) agus [Foscúbhinn B](#) maidir leis seo).

Den chéad uair, sheol an Bord an 43ú agus an 44ú hathbhreithniú ar choinneáil roinnt othar i 2024. Den 208 éisteacht athbhreithnithe, fiche a bhí idir an 41^ú agus an 44^ú hathbhreithniú, líon iomlán de 10%. Bhí 29% de na héisteachtaí ag an 1^ú go dtí an 5^ú céim athbhreithnithe, i gcomparáid le 20% i 2023. Astu sin, an 1^ú hathbhreithniú a bhí i gceist le 22 athbhreithniú, nó 11%, i gcomparáid le 2023 nuair a bhí aon athbhreithniú dhéag den sórt sin ann, ar 6% d'iomlán na bliana sin é. (Féach [Foscúbhinn C](#) maidir leis seo).

Mar a bhain le blianta eile, bhain tromlach na n-éisteachtaí athbhreithnithe le hothair arna gcimiú chun an Phríomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar faoi Alt 5(2) d'Acht 2006, tar éis iad a fháil neamhchiontach i gcion de dheasca gealtachta. I 2024, bhain 137 n-éisteacht, sin 66% den líon iomlán, le coinneáil othar a cimíodh faoi Alt 5(2). 135 an líon a bhí sa chatagóir sin i 2023, ar 72% de líon iomlán na n-éisteachtaí an bhliain sin a bhí ann. Arís i 2024, bhain an dara líon ba mhó de na héisteachtaí athbhreithnithe le hothair a coinníodh faoi Alt 15(2) den Acht, ar phríosúnaigh iad a aistríodh dá n-ainneoin chuig an bPríomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar le haghaidh cúraim nó cóireála nach bhféadfaí a thabhairt dóibh sa phríosún. Bhain 19% de na héisteachtaí athbhreithnithe i 2024 leis an ngrúpa sin, i gcomparáid le 16% i 2023. Bhain 10% de na héisteachtaí athbhreithnithe i 2024 le hothair a coinníodh faoi Alt 4(5), an figiúr céanna leis an mbliain roimhe sin. (Féach [Foscúbhinn D](#) maidir leis seo).

4. AN SCÉIM UM CHÚNAMH DLÍTHIÚIL FÁ MHEABHAIR-SHLÁINTE (AN DLÍ COIRIÚIL)

Ceanglaítear ar an mBord Athbhreithnithe, le hAlt 12(1) (c) d'Acht 2006, ionadaí dlíthiúil a shannadh do gach othar a bhfuil a gcoinneáil ina hábhar d'athbhreithniú, mura mbeartaíonn an t-othar ionadaíocht dhlíthiúil a fhostú ar a gcostas féin. Ag féachaint dó sin, bhunaigh an Bord an Scéim um Chúnamh Dlíthiúil fá Mheabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil), 2006, faoinar bunaíodh painéal d'ionadaithe dlíthiúla agus rinneadh socrú maidir leis na táillí dlí a bhaineann le hionadaíocht os comhair an Bhoird Athbhreithnithe. Féadfaidh othair, más mian leo, seirbhísí aturnae a shanntar ón bpainéal a dhiúltú agus aturnae eile ón bpainéal a iarraidh, nó féadfaidh siad aturnae nach ón bpainéal iad a fhostú ar a gcostas féin. Ar mhaithe le leanúnachas d'othair, á chur san áireamh go bhfuil neamhord meabhrach orthu, déanann an Bord a dhícheall an t-aturnae céanna a shannadh chun feidhmiú ar son othair ag éisteachtaí athbhreithnithe ina dhiaidh sin.

23 comhalta a bhí ar phainéal na n-ionadaithe dlíthiúla i ndeireadh 2024. I rith na bliana ceapadh ceathrar comhaltaí nua chuig an bpainéal agus d'éirigh beirt as an bpainéal.

10 gcás an meánlíon cásanna a sannadh d'aturnaetha ar an bPainéal i 2024. (Féach [Foscúbhinn E](#) maidir leis seo).

5. ORDUITHE UM URSCAOILEADH

Cheadaigh an Bord urscaoileadh coinníollach i leith seisear othar ón bPríomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar i 2024. 6 bliana a bhí sa mheánfhad coinneála san ospidéal do na hothair a urscaoileadh go coinníollach. 3.7 bliana an meánfhad a mhair an dá cheann ba ghiorra agus 8.5 bliana an meánfhad a mhair an dá cheann ab fhaide. Is ceart a thabhairt do d'aire

nach foras riachtanach ná leordhóthanach, ann féin, é an t-achar ama a dhéantar othar a choinneáil san ospidéal chun urscaoileadh coinníollach a dheonú. (Féach [Foscscríbhinn F](#) maidir leis seo).

Fuair an Bord dhá iarratas ar urscaoileadh neamhchoinníollach i 2024; dheonaigh an Bord ceann amháin agus cuireadh ceann amháin siar le hathsceidealú i 2025. Bhí trí iarratas ó 2023 sceidealaithe le haghaidh éisteachtaí i mí Eanáir agus i mí Feabhra 2024, agus dheonaigh an Bord péire acu agus diúltaíodh d'iarratas amháin.

Fuarthas aon iarratas amháin maidir le hordú um urscaoileadh coinníollach a leasú i 2024 agus dhiúltaigh an Bord dó.

6. CIONTA NÓ CIONTA LÍOMHNAITHE

Ar áireamh sna cineálacha cionta, nó cionta líomhnaithe, inar cúisíodh nó inar ciontaíodh othair a coinníodh sa Phríomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar i 2024 bhí dúnmharú, iarracht ar dhúnmharú, dúnorgain, ionsaí agus ionsaí ba chúis le mórdhíobháil choirp. As na 101 othar a ndearnadh athbhreithniú ar a gcoinneáil, bhí 43 díobh cúisithe, nó ciontaithe, i ndúnmharú. Duine de theaghlach an othair ba ea móramh d'íospartaigh an chiona nó an chiona líomhnaithe sin. Cúisíodh nó ciontaíodh 12 n-othar in iarracht ar dhúnmharú / dúnorgain / bás de dheasca tiomáint chontúirteach. Cúisíodh nó ciontaíodh 30 othar in ionsaí, in ionsaí ba chúis le díobháil / mórdhíobháil choirp agus cúisíodh nó ciontaíodh 4 díobh i gcoirloscadh. Ar áireamh sna cionta eile bhí ionsaí gnéasach, bagairt duine a mharú, ciapadh, trombhuirgléireacht armtha le scian, scian a shealbhú le hintinn díobháil a dhéanamh, agus sceana a shealbhú agus imeaglú. (Féach [Foscscríbhinn G](#) maidir leis seo).

7. FAISNÉIS AIRGEADAIS

Maoinítear an Bord Athbhreithnithe as Mírchéann A.13 de Vóta Oifig an Aire Dlí agus Cirt.

Cloíonn an Bord Athbhreithnithe leis an gCód Caiteachais Phoiblí. I 2024, fuair an Bord Athbhreithnithe leithdháileadh buiséid €439,000. Tharla aistriú an Phríomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar i mí na Samhna, 2022. Níor ardaigh caiteachas an Bhoird, mar a rabhthas ag súil leis. €315,319.14 an caiteachas iomlán a bhí ann i 2024 faoi Mírchéann A.13.

Leagtar amach thíos na príomh-mhéreanna caiteachais:

Cúnamh Dlíthiúil in Aisce	€120,090.93
Táillí Chomhaltaí an Bhoird	*€100,000
Táille an Chathaoirligh	**€70,875
Comhairle dlí	€7,072.50

*Táillí a bhain le Nollaig 2023 agus a íocadh i mí Eanáir 2024 san áireamh. Níl táillí a bhain le Nollaig 2024 agus a íoctar i mí Eanáir 2025 san áireamh.

** Táille íoctha leis an iar-Chathaoirleach, an Breitheamh Iarfhlaith Ó Néill Uasal

8. NOCHTADH COSANTA

Tá Beartas um Nochtadh Cosanta na Roinne Dlí agus Cirt glactha ag an mBord Athbhreithnithe mar bheartas an Bhoird maidir le nochtaí cosanta san áit oibre. I gcomhréir le ceanglais tuairiscithe, dearbhaítear nach bhfuarthas aon tuairisc maidir le nochtadh cosanta i 2024.

9. COSAINT SONRAÍ

Tá Beartas um Chosaint Sonraí na Roinne Dlí agus Cirt glactha ag an mBord Athbhreithnithe. Mar gheall ar a mhéid, ní mheastar é a bheith indéanta ag an mBord Oifigeach Cosanta Sonraí dá chuid féin a cheapadh. Tá Oifigeach Cosanta Sonraí na Roinne ceaptha mar Oifigeach Cosanta Sonraí don Bhord.

10. DUALGAS NA hEARNÁLA POIBLÍ UM CHOMHIONANNAS AGUS CEARTA AN DUINE

Tá an Bord Athbhreithnithe tiomanta dá chinntiú go gcomhlíontar a fhreagrachtaí faoi alt 42 den Acht fá Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas, 2014, lena gcuirtear oibleagáid dhearfach ar chomhlachtaí poiblí, le linn dóibh a bhfeidhmeanna a chomhlíonadh, aird a thabhairt ar an ngá atá ann deireadh a chur leis an idirdhealú, comhionannas deiseanna a chur chun cinn agus cearta daonna na foirne agus na ndaoine dá soláthraíonn sé seirbhísí a chosaint. Dhírigh an Bord Athbhreithnithe a aird ar an dualgas sin le linn dó a fheidhmeanna a chomhlíonadh i 2024.

11. RIALACHAS AGUS RIALUITHE INMHEÁNACHA

Struchtúr agus Comhaltas an Bhoird Athbhreithnithe

Is comhlacht gar-bhreithiúnach, seachas bord rialachais, atá sa Bhord Athbhreithnithe Meabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil) a dhéanann athbhreithniú ar choinneáil othar a bhíonn á gcoinneáil i lárionaid ainmnithe faoin Acht um an Dlí Coiriúil (Gealtacht), 2006. Is iad a bhíonn ar an mBord Cathaoirleach agus cibé líon gnáthchomhaltaí a dteastóidh ón Aire Dlí agus Cirt tar éis dul i gcomhairle leis an Aire Sláinte. Breitheamh den Chúirt Achomhairc atá sa Chathaoirleach atá ann faoi láthair agus tá triúr gnáthchomhaltaí ann, ar síciatraithe comhairleacha beirt díobh agus ar comhairleoir-shíciteiripeoir duine díobh. An tAire a cheapann comhaltaí uile an Bhoird ar feadh tréimhse cúig bliana, de réir mar a fhoráiltear le hAcht 2006. Leagtar amach thíos comhaltas an Bhoird i 2024 agus dáta ceaptha na gcomhaltaí:

Comhalta	Ceaptha
An Breitheamh Iarfhlaith Ó Néill Uasal	Meán Fómhair 2014 Athcheaptha Meán Fómhair 2019 Dulta ar scor i mí Mheán Fómhair 2024
An Breitheamh Séamus Noonan Uasal	Deireadh Fómhair 2024
An Dr Katherine Brown Síciatraí Comhairleach	Bealtaine 2017 Athcheaptha Bealtaine 2022
Nóra Uas. McGarry Comhairleoir-Shíciteiripeoir	Meán Fómhair 2011 Athcheaptha Meán Fómhair 2016 Athcheaptha Meán Fómhair 2021
An Dr Elizabeth Walsh Síciatraí Comhairleach	Eanáir 2013 Athcheaptha Eanáir 2018 Athcheaptha Eanáir 2023

Cothromaíocht Inscne

Is faoin Roinn Dlí agus Cirt atá sé comhaltaí a cheapadh ar an mBord Athbhreithnithe agus níl aon bhaint ag an mBord le ceapacháin. Amhail ar an 31 Nollaig 2024, bhí comhalta fireann amháin (25%) agus triúr comhaltaí baineann (75%) ar an mBord Athbhreithnithe.

Freastal ar Éisteachtaí agus Táillí

Is annamh a thagann an Bord Athbhreithnithe le chéile, seachas le haghaidh éisteachtaí sa Phríomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar, Port Reachrann. Le linn dó coinneáil othar a athbhreithniú, suíonn an Bord i bpainéal de thriúr, agus bíonn an Cathaoirleach agus síciatraí sainchomhairleach amháin ar a laghad ar an bpainéal i gcónaí.

Táille €250 a íoctar le gnáthchomhaltaí in aghaidh gach éisteachta athbhreithnithe ar a ndéanann siad freastal. Íoctar an táille chéanna as freastal ar éisteachtaí i dtaca le hiarratais ar urscaoileadh neamhchoinníollach agus i dtaca le hiarratais chun coinníollacha a bhaineann le hurscaoileadh a leasú nó a athrú. D'fhreastail an Dr Brown ar 128 éisteacht;

d'fhreastail Nóra Uas. McGarry ar 215 éisteacht agus d'fhreastail an Dr Walsh ar 87 éisteacht.

An Cathaoirleach a bhíonn i gceannas ar gach éisteacht athbhreithnithe agus ar éisteachtaí chun iarratais ar urscaoileadh neamhchoinníollach a bhreithniú agus iarratais chun coinníollacha a leasú. Tugann an Cathaoirleach comhairle agus treoir don Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin, freisin, maidir le gnó an Bhoird a bhainistiú agus maidir le bainistiú aon chásanna dlí inar páirtí an Bord. Íoctar táille bhliantúil €70,875 leis an gCathaoirleach. (I gcomhréir leis an bprionsabal 'Duine Amháin, Tuarastal Amháin', níl an táille sin iníoctha faoi láthair leis an gCathaoirleach fad is atá sé ina Bhreitheamh atá ag fónamh.)

Fostaithe

Is Leas-Phríomhoifigeach sa Roinn Dlí agus Cirt í Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin an Bhoird, Aisling Uas. Brennan, a chaitheann cuid dá cuid ama le dualgais Phríomh-Oifigeach Feidhmiúcháin an Bhoird. Tá an Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin freagrach as gnó agus acmhainní an Bhoird a bhainistiú agus a riaradh ó lá go lá. Ní íoctar táille ar leithligh leis an bPríomh-Oifigeach Feidhmiúcháin as a cuid oibre leis an mBord Athbhreithnithe.

Tacaíonn Ardoifigeach Feidhmiúcháin agus Oifigeach Feidhmiúcháin, atá ar iasacht ón Roinn Dlí agus Cirt, leis an mBord Athbhreithnithe. Is státseirbhísigh iad foireann an Bhoird Athbhreithnithe agus íoctar rátaí pá cuí na státseirbhíse a bhaineann lena ngrád leo.

Déanann Ionad Seirbhísí Comhroinnte Párolla na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe íoc tháillí na gComhaltaí Boird a phróiseáil. Déanann Lárionad Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais na Roinne Dlí agus Cirt íocaíochtaí eile a phróiseáil.

Formhaoirseacht agus Rialuithe Inmheánacha

Thángthas ar Chomhaontú Formhaoirseachta don tréimhse 2023 – 2025 leis an Roinn Dlí agus Cirt agus shínigh an Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin é thar ceann an Bhoird Athbhreithnithe. Leanfaidh an Comhaontú i bhfeidhm go dtí deireadh na bliana 2025 agus foráiltear go ndéanfar é a athbhreithniú agus a nuashonrú tuairim is gach 12 mhí, más gá. Comhaontaíodh sa Chomhaontú Formhaoirseachta, mar gheall ar fheidhmeanna reachtúla cúnga an Chathaoirligh agus ar neamhspleáchas reachtúil an Bhoird agus ar chomh beag is atá sé, go ndéanfaidh an Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin, seachas an Cathaoirleach, an Tuarascáil Chuimsitheach a cheanglaítear a thabhairt don Aire de réir an *Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016*. Maidir le comhlíonadh an Chóid Cleachtais, tá an fhoráil ‘*Comhlíon nó Mínigh*’ den Chód curtha i bhfeidhm ag an Roinn maidir leis an mBord Athbhreithnithe.

Maidir le rialuithe inmheánacha agus bainistiú priacail, mar gheall ar mhéid an Bhoird Athbhreithnithe, ní mheastar go bhfuil sé indéanta ag an mBord a Aonad Iniúchóireachta nó Coiste Iniúchóireachta agus Priacail féin a bhunú. Ina ionad sin, tá socruithe eile bunaithe chun rochtain a thabhairt don Bhord ar Aonad Iniúchóireachta agus Coiste Iniúchóireachta agus Priacail Inmheánach na Roinne i ndáil le rialachas airgeadais. Déanann an Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin measúnú ar phríomhphriacail an Bhoird Athbhreithnithe agus déantar na priacail a shainaithnítear a áireamh ar an gClár Priacail

atá arna chothabháil ag an Roinn. Is é an priacal is mó atá sainaitheanta ná nach ndéanfar éisteachtaí athbhreithnithe a chur i gcrích laistigh de na teorainneacha ama reachtúla. Leis na bearta maolaithe atá glactha, táthar á chinntiú go ndéantar athbhreithnithe a chur i gcrích de réir an dlí.

Ní cheanglaítear le reachtaíocht bhunaithe an Bhoird Athbhreithnithe Ráitis Airgeadais a chur ar fáil. Déanann an Bord, tríd an bPríomh-Oifigeach Feidhmiúcháin, idirchaidreamh le hIonad Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais na Roinne Dlí agus Cirt, agus tugann an tIonad tuarascáil ar ioncam agus caiteachas an Bhoird i dtuarascálacha bainistíochta míosúla na Roinne. Déanann an Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin na tuarascálacha míosúla a choimeád faoi athbhreithniú agus tá nósanna imeachta curtha ar bun chun a chinntiú go n-údaraítear caiteachas de réir threoirlínte na Roinne.

Ag féachaint do mhéid an Bhoird agus don bhonn reachtúil atá lena shainchúram, ar sainchúram é nach n-athraítear mura leasaítear reachtaíocht, ní mheastar gur gá don Bhord plean straitéiseach a ullmhú. Mar sin féin, foilsíonn an Bord Athbhreithnithe staidreamh iomchuí maidir lena aschur ina Thuarascáil Bhliantúil a chuirtear faoi bhráid an Aire Dlí agus Cirt agus a fhoilsítear ar shuíomh gréasáin an Bhoird.

Cloíonn an Bord Athbhreithnithe le treoirlínte agus beartais na seirbhíse poiblí maidir le soláthar. Más gá sin, is i gcomhairle le hAonad Soláthair na Roinne Dlí agus Cirt agus Oifig Soláthair an Rialtais a dhéantar aon chomórtas soláthair a sheoladh.

Tabhair do d'aire:

Tá na nithe seo a leanas le fáil ar shuíomh gréasáin an Bhoird www.mhclrb.ie

Comhdhlúthú riaracháin ar an Acht um an Dlí Coiriúil (Gealtacht), 2006, arna ullmhú ag an gCoimisiún um Athchóiriú an Dlí

<https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2006/act/11/revised/en/pdf>

Nósanna Imeachta an Bhoird Athbhreithnithe Meabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil)

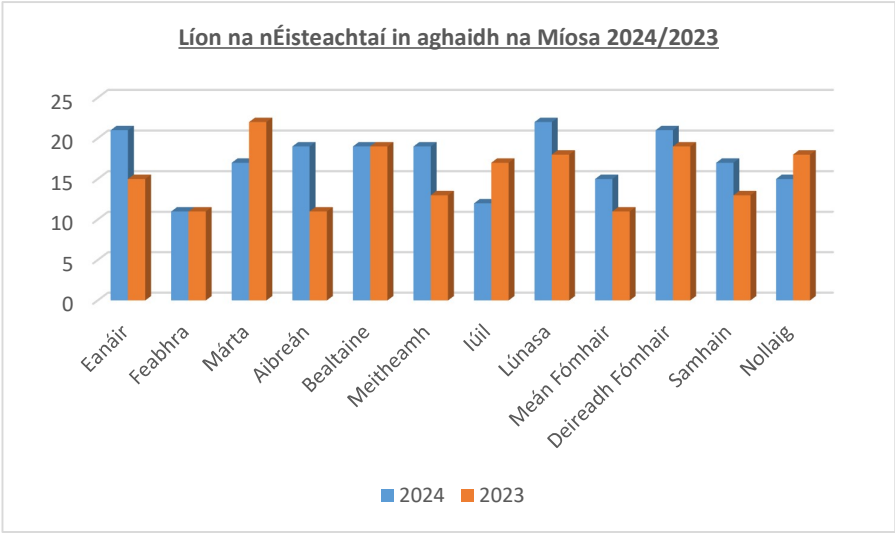
<https://www.mhclrb.ie/wp-content/uploads/2020/06/Procedures-MHRB.pdf>

Téarmaí agus Coinníollacha na Scéime um Chúnamh Dlí Meabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil), 2006 [https://www.mhclrb.ie/wp-content/uploads/2024/04/Terms-and-Conditionsrevised-](https://www.mhclrb.ie/wp-content/uploads/2024/04/Terms-and-Conditionsrevised-April-2024.pdf)

[April-2024.pdf](https://www.mhclrb.ie/wp-content/uploads/2024/04/Terms-and-Conditionsrevised-April-2024.pdf)

Líon na nÉisteachtaí in aghaidh na Míosa 2024/2023

An Mhí	Líon na nÉisteachtaí i 2024	% den Iomlán 2024	Líon na nÉisteachtaí i 2023	% den Iomlán 2023
Eanáir	21	10%	15	8%
Feabhra	11	5%	11	6%
Márta	17	8%	22	12%
Aibreán	19	9%	11	6%
Bealtaine	19	9%	19	10%
Meitheamh	19	9%	13	7%
Iúil	12	6%	17	9%
Lúnasa	22	11%	18	10%
Meán Fómhair	15	7%	11	6%
Deireadh Fómhair	21	10%	19	10%
Samhain	17	8%	13	7%
Nollaig	15	7%	18	10%
Iomlán	208		187	

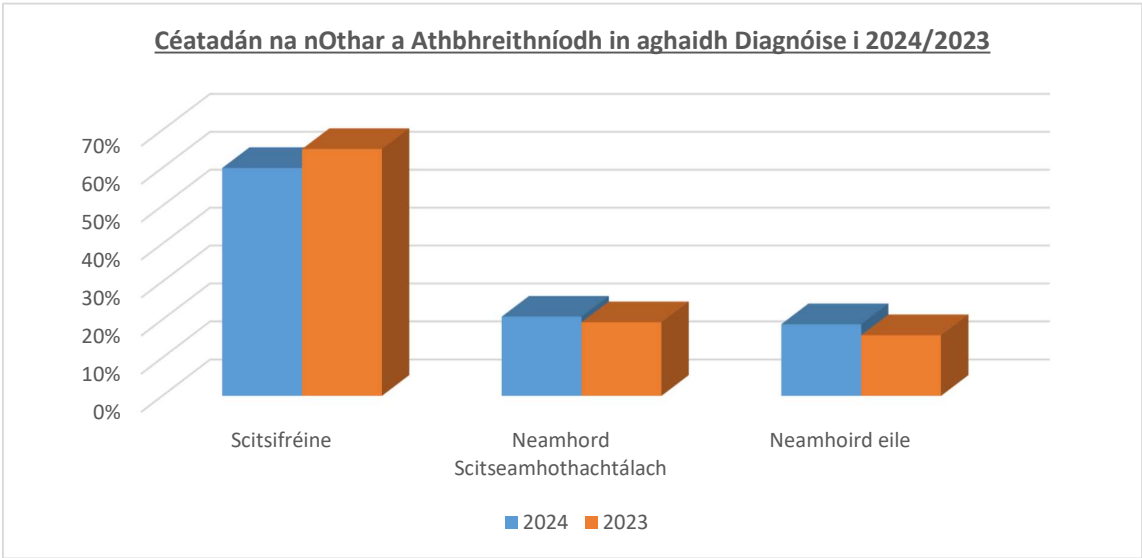


Líon na nOthar arna nAthbhreithniú in aghaidh Diagnóise i 2024/2023

Diagnóis	Líon na n-othar a athbhreithníodh 2024	% den Iomlán 2024	Líon na n-othar a athbhreithníodh 2023	% den Iomlán 2023
Scitsifréine	61	60%	57	65%
Neamhord Scitseamhothachtálach	21	21%	17	19%
Neamhoird eile	19	19%	14	16%
Iomlán	101		88	

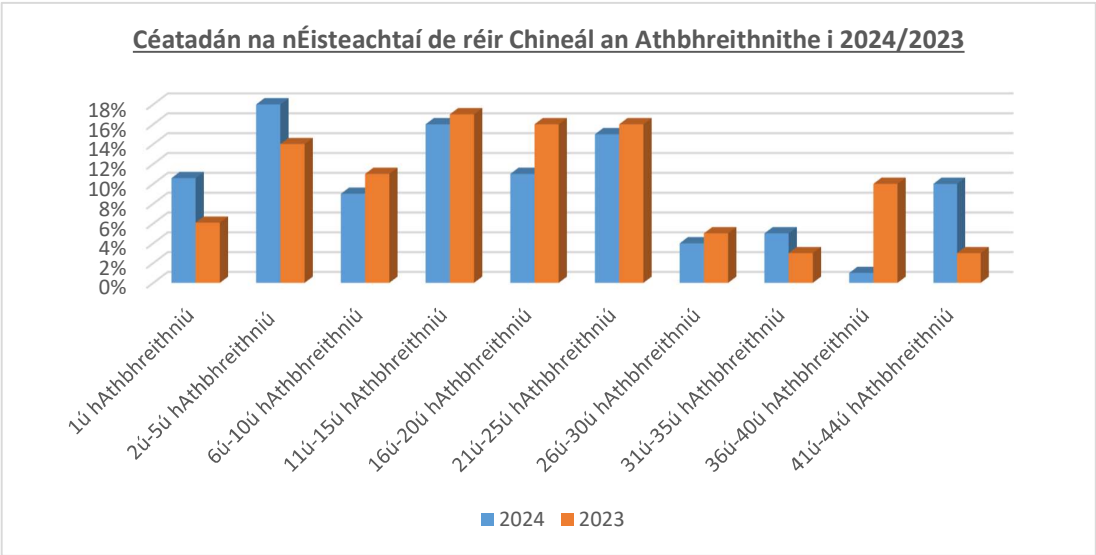
Áirítear ar na Neamhoird Eile:

- Neamhord Mothachtálach Dé-Pholach
- Neamhord de chuid Speictream an Uathachais
- Siondróm Asperger
- Síocóis Mhothachtálach
- Neamhord Seachránach
- Neamhord Dúlagair
- Míchumas Intleachtúil
- Síocóis Orgánach
- Neamhord Síocóiseach
- Neamhord Dúlagair Athfhillteach Trom le Gnéithe Síocóiseacha
- Neamhord Néarfhorbartha



Líon na nÉisteachtaí i 2024/2023 in aghaidh Chineál an Athbhreithnithe

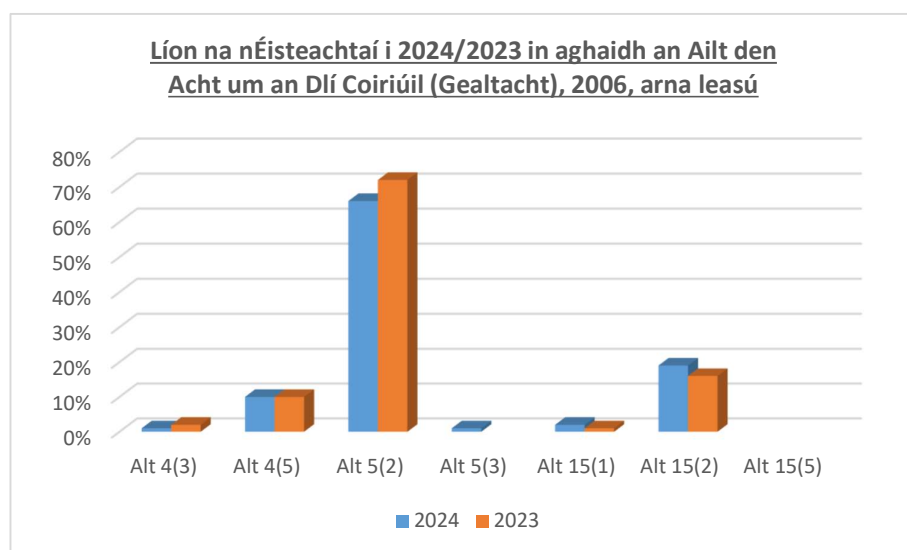
Cineál an Athbhreithnithe	Líon na nAthbhreithnuithe i 2024	% den iomlán 2024	Líon na nAthbhreithnuithe i 2023	% den iomlán 2023
1ú hAthbhreithniú	22	11%	11	6%
2ú-5ú hAthbhreithniú	37	18%	26	14%
6ú-10ú hAthbhreithniú	19	9%	20	11%
11ú-15ú hAthbhreithniú	34	16%	31	17%
16ú-20ú hAthbhreithniú	23	11%	29	16%
21ú-25ú hAthbhreithniú	31	15%	29	16%
26ú-30ú hAthbhreithniú	8	4%	10	5%
31ú-35ú hAthbhreithniú	11	5%	6	3%
36ú-40ú hAthbhreithniú	3	1%	19	10%
41ú-44ú hAthbhreithniú	20	10%	6	3%
Iomlán	208		181	



Líon na nÉisteachtaí i 2024/2023 in aghaidh an Ailt den Acht um an Dlí Coiriúil (Gealtacht), 2006, arna leasú

Alt d'Acht 2006	Líon na nÉisteachtaí 2024	% d'Iomlán 2024	Líon na nÉisteachtaí 2023	% d'Iomlán 2024
Alt 4(3)	2	1%	4	2%
Alt 4(5)	21	10%	18	10%
Alt 5(2)	137	66%	135	72%
Alt 5(3)	2	1%		
Alt 15(1)	5	2%	1	1%
Alt 15(2)	40	19%	29	16%
Alt 15(5)	1			
Iomlán	208		187	

- Alt 4(3) Neamh-inniúil ar Phléadáil, an Chúirt Dúiche
- Alt 4(5) Neamh-inniúil ar Phléadáil, Cúirt Eile
- Alt 5(2) Neamhchiontach de dheasca gealtachta
- Alt 5(3) Scrúdú agus tuarascáil i ndáil le neamhchiontach de dheasca gealtachta
- Alt 15(1) Aistriú deonach ón nPríosún
- Alt 15(2) Aistriú neamhdheonach ón bPríosún
- Alt 15(5) Leanúint d'aistriú deonach ón bPríosún (tar éis diúltú do chúram nó do chóireáil)



**Meánlíon na gCásanna a Sannadh d'Íonadaithe Dlíthiúla
ar an bPainéal um Chúnamh Dlíthiúil i 2024/2023**

An Bhliain	Líon na nÍonadaithe Dlíthiúla ar an bPainéal	Meánlíon na gcásanna a sannadh
2023	21*	8
2024	23**	10

* Ag deireadh 2024 bhí 23 comhalta ar an bPainéal. I rith na bliana, ceapadh ceathrar agus d'éirigh beirt as.

** Ag deireadh 2023 bhí 21 chomhalta ar an bPainéal. I rith na bliana d'éirigh beirt as an bpainéal.

**Líon na nOthar a Urscaoileadh
go Coinníollach i 2024/2023**

Mí an Ordaithe um Urscaoileadh Coinníollach	Líon na nOthar 2024	Líon na nOthar 2023
Feabhra		2
Márta	3	
Aibreán		2
Bealtaine	1	
Iúil	1	
Meán Fómhair	1	
Nollaig		1
Iomlán	6	5

**Cionta nó Cionta Líomhnaithe othar a ndearnadh
athbhreithniú ar a gcoinneáil i 2024**

Cineál an Chiona nó an Chiona Líomhnaithe	Líon na n-othar a cúisíodh, nó a ciontaíodh, i gcion	
Dúnmharú inar dhuine den teaghlach an t-íospartach ina raibh aithne ag an othar ar an íospartach inar strainséir an t-íospartach	43	25 12 6
Iarracht ar Dhúnmharú / Dúnorgain/Bás de dheasca tiomáint chontúirteach inar dhuine den teaghlach an t-íospartach / ina raibh aithne ag an othar ar an íospartach inar strainséir an t-íospartach	12	5 7
Ionsaí ba chúis le díobháil/mórdhíobháil choirp inar dhuine den teaghlach an t-íospartach ina raibh aithne ag an othar ar an íospartach inar strainséir an t-íospartach	30	5 9 16
Coirloscadh	4	
Eile	12	
Iomlán	101	

Tabhair do d'aire

- 1) Maidir le hothair a ciontaíodh, nó a cúisíodh i níos mó ná cion / cion líomhnaithe amháin, cuireadh i gcatagóir iad de réir an chiona/an chiona líomhnaithe ba thromchúisí.
- 2) I mionlach de na cásanna, bhí níos mó ná íospartach amháin i gceist sa chion inar cúisíodh nó inar ciontaíodh othar.
- 3) Áirítear sa chatagóir “Eile” ionsaí gnéasach, bagairt duine a mharú, ciapadh, trombhúirgléireacht armtha le scian, scian a shealbhú le hintinn díobháil a dhéanamh agus sceana a shealbhú agus imeaglú.